

РЕШЕНИЕ

№ 26121

гр. София, 31.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав, в
публично заседание на 24.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **12195** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл.84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) във връзка с чл.145 и следващите от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Б. М. Л., с ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., срещу Решение № 12082 от 20.11.2024г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ), с което на жалбоподателя е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут. В жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно като постановено при нарушение на административнопроизводствените правила, в противоречие с материалния закон и несъответствие с целта на закона. Административният орган не бил обсъдил по същество предоставената от лицето информация и пренебрегнал възможността за предоставяне на бежански статут поради (вменено) политическо мнение. Не бил обсъден двойния риск мобилизиране във войскове части - от страна на правителствените сили, и от страна на на кюрдските бунтовници в провинция Х.. Голяма била вероятността от принудителна мобилизация, при което лицето да бъде принудено да извършва деяния, които се квалифицират като „военни престъпления“ или „престъпления против човечеството“. Самият район на Х. бил свързван с опозицията, което поставяло лицето в изключително висок риск. Решението на административния орган за сигурността в района на Х. било в директно противоречие с цитирания решението анализ на Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището. Неправилно бил извода на административния орган че е налична възможност за безопасно и сигурно връщане на лицето в С., включително риска от насилствена мобилизация. В решението не била отчетена катастрофалната социално-икономическа обстановка в страната и състоянието на крайна нищета. В съдебно заседание пълномощникът на жалбоподателя, адв С., твърди, че към момента

ситуацията в С. е нестабилна, има конфликти между новата власт и различни групировки в провинция Х.. Административният орган не бил събрал достатъчно доказателства за това, след смяната на режима на А. да е налице подобряване на обстановката и възможност за безопасно връщане. Жалбоподателят в съдебно заседание заявява, че иска да живее в сигурна държава и да се развива. В Х. все още имало конфликти между кюрди, турци и наемници.

Ответникът - Председателят на ДАБ, чрез юрисконсулт Г., в съдебно заседание моли съда да отхвърли жалбата и да постанови решение, с което да остави в сила решението на ДАБ като правилно и законосъобразно. Лицето не отговаряло на условията на чл.8 и чл.9 от ЗУБ. Се на конкретна информация за обстановката в С., съдържаща се в писмени доказателства представени в съдебно заседание (справка за страната и решения на върховния административен съд).

Софийска градска прокуратура не изпраща представител и не взема становище.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е започнало с молба за международна закрила (лист 77 от делото) от 01.08.2024г. На 06.08.2024г. е подадена аналогична молба на бланка на ДАБ (л.76).

На 06.08.2024г. е съставен регистрационен лист (л.73-75).

Според отразено в него молителят е с имена Б. М. Л., гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място], С., по етническа принадлежност – арабин, с религия – сунит, с основно образование, без професия, женен, без деца, владеещ арабски език, без документи за самоличност, за което лицето е попълнило и съответната декларация по чл.30, ал.1, т.3 от ЗУБ (л.65).

Лицето е било своевременно запознато с правата си в производството за предоставяне на международна закрила (л.68 и сл).

Съставена е Евродак дактилоскопна карта (л.67).

На 09.08.2024г. с молителя е проведено интервю (л.58-64).

На него той е потвърдил данните, които е заявил при регистрацията си. Няма роднини в страна от Европейския съюз. Роден бил в [населено място], но сега живеел в [населено място], в обл. Х.. Имал религиозен брак, който бил регистриран и в съда. Напуснал С. за Т. нелегално на 20.07.2024г., без документи. В България влязъл на 01.08.2025г., също нелегално, с група от 10 човека. Стигнал до С. за един ден. Разбрал от други сирийци за лагера в[жк]и дошъл да подаде молба за закрила. Крайната му цел била България. Искане да работи тук и да се събере със семейството си. Не бил служил в сирийската армия, не бил получавал призовка да се яви в армията. Не е бил арестуван и осъждан страната си. В България иска да осигури бъдеще за себе си и за съпругата си, тук животът бил евтин, можело да се изгради нов живот, спазвали са и са уважавали човешките права. Преди напускането му, в Р. А. имало военни действия между кюрдските сили и свободната армия. Прямо него и прямо семейството му нямало отправена заплаха, нито оказано насилие. Няма проблеми заради етноса и религията си. Не можел да живее при роднините си или на друго място в страната, тъй като не могли да се издържат, нямало вода с която да правят земеделие. Не членува в политическа партия или организация, нито във въоръжена групировка, няма отношения с армията и полицията.

На 17.09.2024г. лицето е представило копие на лични документи с превод – „удостоверение за разпознаване“ (л.50-51).

По делото е представен договор за наем (л.56-57, също л.48-49) от 01.08.2025г. – денят на нелегалното влизане на лицето в България. Подадена е до ДАБ и молба от лицето от 06.08.2025г. да живее на адреса по договора. От ДАБ е изпратено писмо до 05 РУ-СДВР за проверка на

обстоятелствата по договора. По тази проверка са събрани сведения (л.44, л.45 и л.46) от три лица, съседни на отдадения под наем имот. Едно от лицата е заявило, че познава собственика (Г. Б.) и негови близки и не е виждало в апартамента да живеят други хора освен тях. Другите двама съседни са заявили, че не са виждали никой да влиза или излиза от апартамента. Самият собственик Г. Б. е заявил в сведение (л.43), че живее лично в имота, договора (за наем) не е подписан от него, нито е давал някому пълномощно за това, че не желае (в имота) да бъдат настанявани никакви други лица. От докладна записка на полицийски инспектор от същото РУ (л.41-42) става ясно, че на адреса са регистрирани 68 лица.

След съответно запитване (л.61) от ДАБ до ДАНС, по преписката е приложено писмо от ДАНС (л.38), в който се казва, че ДАНС не възразява на лицето да бъде предоставена закрила, в случай, че то отговаря на условията по ЗУБ.

Към административната преписка са приложени две справки (л.21-37), изготвени от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ, първата от които актуална към 23.08.2024г. и отнасяща се общо за страната, а втората, актуална към 27.08.2025г. отнасяща се конкретно до отделни райони, включително този на чужденеца – Х.. Ситуацията там е посочена като „нестабилна“.

Съдът намира, че с оглед падането на режима на Б. А. през декември 2024г. цитираните справки вече не са актуални и не следва да бъдат обсъждани подробно.

При тези факти и обстоятелства административният орган е постановил оспореното решение (л.11-19).

В него е приел, че в бежанската история на Б. М. Л. не са налице предпоставките за предоставяне на бежански статут, като лицето не е направило релевантни твърдения за осъществено спрямо него преследване от страна на държавата или на недържавен агент.

Административният орган е приел, че не са налице и предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, тъй като търсещият международна закрила чужденец не бил направил обосновани изявления за наличието на реална опасност от тежки посегателства, както и че в страната, включително в област Х., не налице безогледно насилие поради наличието на вътрешен или международен въоръжен конфликт.

Пред съда е представена нови две справки (л.94-96 и л.97-98) за ситуацията в С., и двете актуални към 14.03.2025г. Първата се отнася до общата ситуация в С.. В нея е посочено падането на режима на бившия президент Б. А.. Казано е още, че представители на бившия режим продължават да се помиряват и да уреждат статута си временното правителство на страната. В страната е обявена обща амнистия. Представители на кюрдите и на централната власт се споразумели за интеграция на военните сили в армията на новото сирийско правителство. Сделката включвала пълна интеграция на всички сили за сигурност институции и създаване на съвместни комитети, включващи всички страни (по предишните конфликти). Друга постигната договорка се отнасяла до възможността за завръщане на разселени лица в техните градове и села. На 07.03.2025г. бил сформиран комитет за изготвяне на конституционна харта за преход към демокрация. Конференция за национален диалог, проведена в края на февруари в Д., очертавала пътя на новата С.. В бюлетин на ВКБООН от 07.02.2025г. се казвало, че около 301 000 (по-долу в справката 303 000) души се завърнали в С. от началото на декември 2024г. 600 000 вътрешно разселени лица възнамерявали да се завърнат в районите си на произход. ВКБООН Осигурявал транспортни услуги за това завръщане. Лидерът на С. А. ал Ш. заявил че ще се търси отговорност от всеки, който наранява цивилни лица. Въпреки това обаче били убити около 830 цивилни лица алеути. Ислямската юриспруденция била обявена за основен източник на законодателството. Въпреки това се предвиждало съдебна независимост и гарантиране на правата на жените, свободата на изразяване и свободата на медиите. Втората справка се отнася за отношението към

(евентуалното прилагане на наказания) лицата, неявили се за отбиване на редовна военна служба и за възможността за освобождаване от такава. Според справката е обявена амнистия както за военни участвали на страната на бившия президент (включително наборници). Справката не съдържа информация за налагане на наказания поради отказ от явяване за военна служба.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Решението на ДАБ е връчено на жалбоподателя на 22.11.2024г., жалбата е подадена до съда на 29.11.2024г., тоест в 14-дневния срок по чл.149, ал.1 от АПК, от активно легитимирано лице, имащо право и интерес от оспорване на административния акт.

Поради това жалбата е процесуално допустима и съдът следва да я разгледа по същество.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

В хода на административното производство и при постановяване на обжалваното решение не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

Оспореното решение е постановено от компетентен административен орган – председателя на ДАБ, съгласно чл.48, ал.1, т.1 от ЗУБ.

Решението е издадена в писмена форма и със съответните реквизити, при спазване на административнопроизводствените правила.

Регистрационният лист е съставен в присъствието на преводач на разбираем от чужденеца език - арабски. Също с преводач от арабски, чужденецът е информиран писмено за реда, който следва производството и за правата и задълженията му в него. Интервюто също е проведено с превод на арабски.

При провеждането на интервюто, търсещото закрила лице е имало възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си. След приключването им, текстът му е бил прочетен, като чужденецът е заявил, че е разбрал добре смисъла на написаното и че няма възражения по него.

Съдът намира, че в частта относно отказа на жалбоподателя да бъде предоставен статут на бежанец оспореното решение е издадено в съответствие с материалния закон.

Съгласно чл.8, ал.1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религии, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

Съдът споделя крайния извод в решението на административния орган, че изложените от търсещото закрила лице причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл.8, ал.1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец.

Б. М. Л. е заявил, че не е имал проблеми заради етническата или религиозната си принадлежност, не е бил също така религиозно или политически активен, не е членувал в такива организации, нито пък във въоръжена групировка. Това, че не бил служил в армията, само по себе си не е наказуемо, съответно лицето не би следвало да изпитва основателен страх от преследване на това основание, особено пък в светлината на информацията от последната цитирана справка, че е обявена обща амнистия дори за лица, които са служили във въоръжените сили на бившия режим. Самият чужденец не твърди дори да е получавал призовка за явяване на военна служба. Пак в същата справка не се съдържа информация за каквито и да било наказания спрямо лица, отказали да служат в армията. Следва да се има предвид и това, че действащата в страната официална армия е тази на бившия режим, а според справката в момента в С. се интегрира нова армия, включваща служещите във всички предишни групировки. Информацията, която дава самият чужденец за сблъсъци между кюрди и други групировки в [населено място], вече не е актуална и

относима. Лицето също така не е арестувано, осъждано, спрямо него и семейството му не са отправяни заплахи, нито е било оказано насилие. Твърденията, че иска да работи в България и да се събере тук със семейството си за да има бъдеще, че животът тук е евтин, че в С. не можели да се издържат и нямали вода за земеделие, навежда на извод за икономическа миграция. В подкрепа на такъв извод е и фактът, че семейството на жалбоподателя продължава да живее в С., а той не твърди спрямо някой от тях да е било оказано преследване или насилие. Обстоятелствата, че лицето е влязло в България нелегално, също и установеното с наемния договор, описано по-горе, сключен още в деня на преминаване от чужденеца на границата и с последвало същия ден пътуване до С., без знанието на собственика и на очевидно фиктивен адрес (с 68 наематели) също косвено разколебава достоверността на бежанската история и говори за икономическа миграция.

С оглед изложеното по-горе, съдът намира, че решението в частта, с която председателят на ДАБ е отказал на основание чл.75, ал.1, т.2 от ЗУБ да предостави на лицето статут на бежанец е законосъобразно и обжалването в тази част следва да бъде отхвърлено.

Съдът намира също, че оспореното решение е издадено в съответствие с материалния закон и в частта си, с която административният орган е отказал да предостави на чужденеца хуманитарен статут.

Съгласно чл.9, ал.1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

В настоящия случай търсещото закрила лице е напуснало С. доброволно и без да се позовава на опасност от някое от изброените по-горе посегателства. Освен че чужденецът не излага никакви твърдения в тази насока към онзи момент, той не твърди и такава опасност да е налице за него в случай на завръщане в страната. Също така не твърди такава опасност и за някой от своите близки. От справките за страната, актуални към месец март 2025г., следва изводът, че и обективно в С. към настоящия момент не е налице вътрешен или международен въоръжен конфликт, особено пък от такава степен, че да може да се характеризира с безогледно насилие. Напротив, налице е тенденция за обща амнистия, интегриране на доскоро враждуващи групировки, защита на цивилните от централната власт, предоставяне на права на жените, свобода на медиите, търсене на път за демократизация на страната. В подкрепа на казаното са цитираните данни за близо един милион общо (бежанци в съседни държави и вътрешно разселени лица) завръщащи се в родните си места. Действително една от справките съдържа данни за убити след сблъсъци със силите за сигурност значителен брой алеути, „живеещи по сирийското крайбрежие“, но трябва да се отчете, че жалбоподателят нито принадлежи към това малцинство, нито тези събития са станали в областта, в която е живял. В справките няма данни в страната да е налице хуманитарна криза, особено пък от такъв мащаб, че да предполага предоставянето на закрила на това основание. Самото лице също не излага твърдения такава криза да е засегнала съпругата му и другите му роднини, останали в С..

Поради казаното по-горе съдът намира, че евентуалното връщане на лицето в С. не би довело до нарушение на принципа „забрана за връщане“ (non-refoulement).

Съдът намира, че не са налице и други основания за предоставяне на лицето на

бежански или хуманитарен статут, доколкото по делото не се установи, нито жалбоподателят излага твърдения в тази насока, бежанска или хуманитарна закрила да е била предоставена на друг член от семейството му, съответно не са налице хипотезите на чл.8, ал.9 и на чл.9, ал.6 от ЗУБ.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, 6 състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Б. М. Л., с ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., срещу Решение № 12082 от 20.11.2024г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на жалбоподателя е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от връчване на преписи на страните.

СЪДИЯ: